

فن آوری نوین دیجیتالی بلاک چین و عدم تقارن اطلاعات

محمد ابراهیمی گردشی^۱

رسول معصومی^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۱۱/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: عدم تقارن اطلاعات در بازار سرمایه سبب غیر شفاف شدن روند معاملات شده و پیامدهای نامطلوبی را به دنبال خواهد داشت. فن آوری بلاک چین به صورت عام، نخستین بار توسط هابر و استورنتا در سال ۱۹۹۱ بیان شده است. هدف این پژوهش بررسی فن آوری نوین دیجیتالی بلاک چین و عدم تقارن اطلاعات است. روش شناسی: پژوهش حاضر یک پژوهش کیفی می باشد که دربردارنده روش جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای است. این پژوهش از نظر نوع تحقیق یک پژوهش تجویزی تلقی می گردد. یافته ها: عدم تقارن اطلاعات پدیده ای است که اجرای مفاد قراردادها، خرید و فروش سهام و ... را تحت الشاع قرار می دهد. این پدیده در موارد عدم وجود شفافیت اطلاعاتی رخ می دهد به گونه ای که یکی از طرفین قرارداد نسبت به اطلاعاتی دسترسی دارد که در اختیار دیگری نیست. اگرچه برخی از اصول حاکم بر قراردادها، خرید و فروش سهام و ... مانند اصل حداکثر حسن نیت، طرفین قرارداد را ملزم به ارائه اطلاعات دقیق و ایجاد شفافیت اطلاعاتی می کند، اما در موارد وجود سوء نیت در یکی از متعاملین، اجرای صحیح قراردادها، خرید و فروش سهام و ... منعده در این حوزه با چالش مواجه می شود. از جمله نتایج ایجاد این پدیده انتخاب منفی خریدار و ایجاد مخاطرات اخلاقی است که واجد آثار سوء بر توسعه اقتصادی یک کشور تلقی می شود. نتیجه گیری: البته راه حل هایی در راستای حل این چالش ها موجود است که بهترین آن ایجاد شفافیت اطلاعاتی از طریق پیاده سازی ابزارهای نوین الکترونیکی در نظام استاندارد حسابداری مالی ایران می باشد. بلاک چین بستری است که با برخورداری از شاخصه های منحصر به فرد و ابزارهایی نوین، امکان ایجاد شفافیت حداکثری را فراهم نموده و موجبات رفع این پدیده را ایجاد می نماید.

واژگان کلیدی

بلاک چین، بازارهای بورس اوراق بهادار، گزارشگری یکپارچه مالی، عدم تقارن اطلاعات.

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت مالی، موسسه غیر انتفاعی آموزش عالی ادب مازندران، ایران. (ایمیل نویسنده مسئول:

moeb4673@gmail.com

۲ استادیار، گروه حسابداری و مدیریت، واحد جویبار، دانشگاه آزاد اسلامی، جویبار، ایران. ایمیل: masoumirasool@gmail.com

۱. مقدمه

در دهه ۱۹۷۰ میلادی سه دانشمند به نامهای مایکل اسپنسر، جرج اکرلوف و جوزف استیلیتز (برندگان جایزه نوبل اقتصاد در سال ۲۰۰۱) در زمینه اقتصاد اطلاعات، نظریه ای را پایه گذاری کردند که به نظریه عدم تقارن اطلاعات موسوم شد. اکرلوف نشان داد که عدم تقارن اطلاعات می‌تواند موجب افزایش گزینش مغایر در بازارها شود که این امر قبل از وقوع معامله برای افراد به وجود می‌آید. اسپنسر خاطر نشان می‌کند که واسطه‌های مطلع می‌توانند با انتقال اطلاعات محترمانه خود به واسطه‌های کم اطلاع، درآمد بازار خود را بیشتر کنند. اکرلوف نوعی بازار را به تصویر می‌کشد که در آن فروشنده نسبت به خریدار اطلاعات بیشتری را در اختیار دارد. البته حسابداران برای کاهش مشکل گزینش مغایر، سیاست افشاری کامل را پذیرفته اند تا میزان اطلاعات در اختیار عموم افزایش یابد. در واقع تحولات عمدۀ در محیط کسب و کار، مانند جهانی شدن آن و سرعت بالای تغییرات در فن آوری، باعث افزایش رقابت و دشواری مدیریت در صنعت، سازمان‌ها، اوراق بورس بهادر، رمز ارزها و بازار گردیده است. در این شرایط سخت و خاص و پیچیده مدیریت ریسک مؤثر، بر ریسک‌های موجود، بخش مهمی از فرایند تصمیم‌گیری را تشکیل می‌دهد. شناسایی مدیریت ریسک، یکی از رویکردهای جدید است که برای تقویت و ارتقای اثربخشی بازار بورس اوراق بهادر مورد استفاده قرار می‌گیرد، از این رو اطلاعات نامتقارن را می‌توان یک مانع مهم در بازار بورس اوراق بهادر دانست که حکایت از تفاوت اطلاعاتی دارد که در اختیار فروشنده‌گان و خریداران این بازار است. عدم تقارن اطلاعات حالتی است که در آن یکی از طرفین قرارداد، به اطلاعاتی دسترسی دارد که طرف دیگر قرارداد به آنها دسترسی نداشته باشد. این پدیده در قرارداد انجام معامله منجر به ایجاد نوعی عدم توازن قدرت در معاملات می‌شود. این امر در نهایت منجر به ورشکستگی شرکتها و افراد، از رونق افتادن کسب و کار صنعتی، از بین رفتن حقوق ناشی مالکیت صنعتی و ضربه خوردن تولید داخلی می‌گردد که اثر اجتناب ناپذیر آن ممانعت از توسعه و رشد اقتصادی کشور خواهد بود برای جلوگیری از این نتایج، راه کارهایی وجود دارد که در این پژوهش سعی بر ارائه آنها و ارائه مدلی کارا در پرتو فن آوری‌های نوظهور شده است. در واقع با توجه به گسترش رقابت در صنعت، سازمان‌ها، بازار بورس اوراق بهادر، رمز ارزها و بازار کشور و افزایش تعداد خریداران خصوصی در این عرصه، بررسی موانع و مشکلات و شناخت توزیع اطلاعات بین طرفین قرارداد (فروشنده و خریدار) و مسائل مربوط به آن، از جمله پدیده عدم تقارن اطلاعات به منظور بازبینی قیمت گذاری و تعیین تعریفهای آن ضروری به نظر می‌رسد. یکی از این اصول، اصل حدا کثر حسن نیت می‌باشد. افزایش به گزارشگری مالی تحت وب منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، افزایش دقت پیش‌بینی مدیران می‌شود. این به آن معناست که می‌توان در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران، به منظور کاهش عدم تقارن اطلاعاتی توجه بیشتری به گزارشگری مالی تحت وب کرد (مصطفوی و محمدی اوایت، ۱۴۰۰). در سالهای اخیر با پیدا شدن آوری‌های نامتمرکز مانند بلاک چین، مشکلات ناشی از عدم تقارن اطلاعاتی با ایجاد شفافیت اطلاعاتی و امکان دسترسی و استعلام عموم جامعه از اطلاعات غیر طبقه‌بندی شده، حل و فصل گردیده است. این فن آوری (بلاک چین) در سال ۲۰۱۷ با سرمایه گذاری‌های کلان، در سطح بین‌الملل به عنوان ابزاری در جهت انجام تراکنش‌های داده پیام‌های الکترونیکی، ذخیره داده پیام‌ها و امکان عرضه اطلاعات جهت مشاهده عموم شناخته شده است. بلاک چین با توجه به برخورداری از خصوصیات منحصر به فرد، قابلیت انعقاد قراردادهای حوزه صنعت، سازمان‌ها، اوراق بورس بهادر، رمز ارزها و بازار کشور در قالب نسل جدید از قراردادهای الکترونیکی با عنوان قراردادهای هوشمند را فراهم نموده است. ورود چنین قراردادهایی به حوزه مالکیت

صنعتی مشکلات ناشی از عدم تقارن اطلاعاتی و نتایج زیان بار آن بر اقتصاد، بازار سهام و رمز ارزها و بیمه را از میان برده و منجر به ایجاد امنیت مبادلاتی در این حوزه می‌گردد. از این رو پیاده سازی چنین فرایند نوظهوری را می‌توان به عنوان نقطه عطفی در حوزه قراردادهای اقتصاد، بازار بورس اوراق بهادر و رمز ارزها و بیمه شناخت. این مقاله در چهار گفتار ابتدا به بررسی نتایج حاصل از عدم تقارن اطلاعاتی (گفتار اول) و پس از آن به بیان تأثیر عدم تقارن اطلاعات بر اقتصاد، بازار بورس اوراق بهادر (گفتار دوم) و بلاک چین، فن آوری طراحی شده در راستای حل مشکلات ناشی از عدم تقارن اطلاعات (گفتار سوم و چهارم) و پس از آن به بیان مدلی فن آورانه به عنوان راه حلی در راستای پیشگیری از وقوع این پدیده (گفتار پنجم) می‌پردازد.

۲. مبانی نظری و ادبیات پژوهش

۲-۱ تأثیر عدم تقارن اطلاعات بر اقتصاد، بازار بورس اوراق بهادر تهران:

پدیده عدم تقارن اطلاعات در بازار بورس اوراق بهادر تهران دارای دو نتیجه بسیار مهم می‌باشد یکی پدیده انتخاب منفی، و دیگری مخاطرات اخلاقی می‌باشد که به تفصیل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند.

۲-۱-۱ انتخاب منفی در بازار بورس اوراق بهادر تهران و انواع آن:

انتخاب منفی اصطلاحی است که در اقتصاد، صنعت، بیمه، آمار و مدیریت ریسک کاربرد دارد. این اصطلاح به فرایند بازاری اشاره می‌کند که در آن، بر اثر نامتقارن بودن اطلاعات (دسترسی به اطلاعات متفاوت) بین تهیه کنندگان اطلاعات و استفاده کنندگان اطلاعات، نتایج اشتباه و نادرستی در بازار به وجود می‌آید. در این حالت احتمال انتخاب محصولات یا مشتریان بد بیشتر است. به عنوان مثال، هنگامی که بانک برای انجام امور بانکی، قیمت یا کارمزدی برای تمام مشتریان تعیین می‌کند، احتمال اینکه مشتریانی که حجم فعالیت بیشتری دارند (سودآوری کمتری دارند)، قیمت را پذیرند، بالاتر می‌باشد. علت این امر عدم جامیعت اطلاعات بانک از نوع مشتریان و تعیین قیمت‌های متفاوت است. بنابراین انتخاب منفی یا همان انتخاب جانبی به شرایطی اطلاق می‌شود که در آن دو طرف یک مذاکره یا قرارداد اطلاعات متقاضی نسبت به وضعیت یکدیگر ندارند. این امر منجر به تصمیم گیری غلط و افزایش ریسک دو طرف می‌شود؛ پدیده عدم تقارن اطلاعاتی در بازارهای بورس اوراق بهادر از آنجا ناشی می‌شود که میان تهیه کنندگان اطلاعات و استفاده کنندگان اطلاعات، تضاد منافع وجود دارد. عدم تقارن اطلاعاتی باعث عدم اطمینان سرمایه‌گذاران به اطلاعات ارائه شده توسط شرکت‌ها و تلاش آن‌ها برای کسب اطلاعات اضافی و در نتیجه عدم رضایت آن‌ها از بازار و خروج آن‌ها از بازارها را به دنبال خواهد داشت (برزگر خاندوزی و جعفری، ۱۳۹۱). انتخاب منفی به طور کلی دو حالت نمود پیدا می‌کند. حالت اول انتخاب منفی تهیه کنندگان اطلاعات است. حالت دیگر انتخاب منفی استفاده کنندگان اطلاعات می‌باشد. با توجه به اهمیت بحث در ادامه تفصیلاً به بررسی هر یک از حالات بیان شده پرداخته می‌شود:

۲-۱-۱-۱ انتخاب منفی تهیه کنندگان اطلاعات

انتخاب منفی تهیه کنندگان اطلاعات زمانی است که استفاده کنندگان اطلاعات در انتخاب شرکت اطلاعات مناسبی نداشته باشد. این کمبود اطلاعات می‌تواند در مورد میزان توانگری مالی شرکتها باشد. سامانه ک DAL با اطلاع رسانی شاخص‌های مهمی همچون توانگری مالی شرکتها می‌تواند موجب آگاهی جامعه از وضعیت شرکتها شود. در عین حال این امر شرکتها را ترغیب خواهد کرد که توانگری مالی خود را افزایش دهند و نهاد ناظر می‌تواند نظارت بهتری بر

عملکرد آنها داشته باشد. باید توجه داشت که عوامل متعددی می‌تواند موجب انتخاب منفی تهیه کنندگان اطلاعات شود. برخی از این عوامل عبارتند از:

اول) قراردادهای بهینه بین شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران، انگیزه مدیران را برای افشاءی کامل اطلاعات افزایش داده و منجر به کاهش ارزیابی‌های گمراه کننده می‌شود.

دوم) وضع مقررات در جهت الزام مدیران به افشاءی کامل اطلاعات، مشکل عدم تقارن اطلاعات را کاهش می‌دهد.
سوم) این مسائل نامطلوب ممکن است از طریق اطلاعات واسطه‌ای موثر همچون نقطه نظرات تحلیل گران و موسسات تعیین کننده رتبه اعتباری شرکت‌ها کاهش یابد (ایزدی نیا و سروش یار، ۱۳۸۸).

۲-۱-۱-۲- انتخاب منفی سرمایه‌گذاران (استفاده کنندگان اطلاعات)

عدم تقارن اطلاعاتی در بورس و اوراق بهادر باعث کسب سود و زیان‌های ناگهانی زیادی برای برخی از سهامداران شده است و این ریسک باعث شده است که استقبال سرمایه‌گذاران از بازار سرمایه توأم با تردید شود که از عوامل موثر بر عدم اطمینان سرمایه‌گذاران (استفاده کنندگان اطلاعات)، عدم تقارن اطلاعاتی است. بنابراین شناسایی و توجه به عوامل موثر بر تقارن اطلاعاتی اهمیت بالایی پیدا کرده است. باید توجه داشت که عوامل متعددی می‌توانند موجب انتخاب منفی سرمایه‌گذاران (استفاده کنندگان اطلاعات) شود. برخی از این عوامل عبارتند از:

اول) یکی از مفاهیم پر سر و صدا که از رسوایی انرون مطرح شده، نیازهای سرمایه‌گذاران، قانون گذاران، کارفرمایان و اعتبار دهنده‌گان برای درک بیشتر و برقراری ارتباط سریع تر با اطلاعات مالی شرکت‌ها است (رضایی، ۱۳۹۲)

دوم) زمانی که یکی از طرفین معامله نسبت به طرف دیگر دارای مزیت اطلاعاتی باشد، می‌گویند نظام اقتصادی از دیدگاه اطلاعات، نامتقارن است. در نظریه حسابداری مسئله نامتقارن بودن اطلاعات دارای اهمیت زیادی است. به عبارت دیگر بیان می‌کند تعدادی از سرمایه‌گذاران مطمئن در رابطه با امور و اقدامات مربوط به شرکت از دیگر سرمایه‌گذاران آگاه تر هستند.

سوم) فقدان اطلاعات یا اطلاعات گمراه کننده و در نتیجه تصمیمات نادرست اقتصادی سبب از دست دادن منابع اقتصادی، اختلال در بازار مالی، فقر اقتصادی و کاهش سطح رفاه عمومی در جامعه به دلیل عدم تخصیص بهینه منابع کمیاب است.

۲-۱-۲- مخاطرات اخلاقی ناشی از عدم تقارن اطلاعات در بازار بورس اوراق بهادر تهران

یکی دیگر از نتایج پدیده عدم تقارن اطلاعات در قرارداد بازار بورس اوراق بهادر تهران مخاطرات اخلاقی می‌باشد.

- ✓ هر چه درصد سهامداران مدیریتی در یک شرکت بیشتر باشد، میزان مخاطرات اخلاقی در آن شرکت کاهش یافته و قیمت گذاری کمتر از حد عرضه‌های اولیه نیز کاهش می‌یابد. چرا که سهامداران مدیریت الزامات خاصی را در خصوص حجم سهام قابل عرضه و مکانیسم عرضه ارائه می‌نمایند که می‌تواند بر قیمت گذاری کمتر از حد عرضه های اولیه اثر گذار باشد. عرضه‌های عمومی اولیه سهام توسط شرکت‌هایی صورت می‌پذیرد که بازار شناخت کمی از مدیریت و مالکیت آن‌ها دارد. در مورد این شرکت‌ها، اطلاعات عمومی کمتری در زمان عرضه اولیه سهام در دسترس سرمایه‌گذاران بیرونی نسبت به سایر شرکت‌های بورسی قرار دارد. در مقابل، عرضه کنندگان اولیه، اطلاعات داخلی بیشتری در مورد شرکت دارند. بدین ترتیب بین ناشران در زمان عرضه اولیه سهام و سرمایه‌گذاران

بالقوه بیرونی، عدم تقارن اطلاعاتی وجود دارد. شواهد تجربی نشان می دهد مخاطرات اخلاقی و عدم تقارن اطلاعاتی از مهمترین عوامل موثر بر قیمت گذاری کمتر از حد عرضه های اولیه می باشند.

✓ یکی دیگر از پیامدهای گسترش بازار سرمایه، تفکیک مالک از مدیر شرکت است که موجب بروز مشکلات نمایندگی از جمله مخاطرات اخلاقی می شود که طبق آن مدیر، به خاطر منافع شخصی، انگیزه خروج از شرایط قرارداد را پیدا می کند. بر این اساس، انتظار می رود در شرکت هایی که سطح مخاطرات اخلاقی بالاست، سطح مدیریت سود نیز بالا باشد.

برای جلوگیری از این نتایج سه راهکار وجود دارد:

اول. تقویت شاخص های اخلاقی: مانند امانتداری و صداقت در جامعه از طریق تقویت نهادهای غیررسمی همچون اخلاق و دینداری.

دوم. تقویت نهادهای رسمی در جامعه: این امر منجر به افزایش شفافیت و قانونمندی شده و هزینه عدم صداقت و خیانت در امانت را افزایش می دهد . ارتقاء نظام گزارشگری مالی یکپارچه ، حسابداری مالی ایران، گسترش نظام کنترل کیفیت، ارتقاء استانداردهای حسابداری و حسابرسی، تسهیل و روان سازی سیستم قضایی و در یک کلام، کاهش ((هزینه مبادله)) می تواند به عنوان بخشی از دستاوردهای تقویت نهادهای رسمی در جامعه تلقی شود.

سوم. ارتقاء سیستم کارشناسی و نظارتی: راه نخست با حرکت در مسیر تربیت انسان ها، زمینه بروز مخاطرات اخلاقی را کاهش می دهد. راه دوم و سوم مبتنی بر این فرض هستند که جامعه با ((فقر اخلاقی)) مواجه است و از این رهگذر، مخاطرات اخلاقی به صورت بالقوه تهیه کنندگان اطلاعات و استفاده کنندگان اطلاعات را تهدید می کند. به همین دلیل راه کارهای دوم و سوم در صدد جلوگیری از به فعلیت رسیدن مخاطراتی هستند که ((بالقوه)) وجود دارند. روشن است که بازار سهام و بورس اوراق بهادر به عنوان یک بنگاه اقتصادی با اهداف خاص، نمی تواند متولی ترویج اخلاق و یا تقویت نهادهای رسمی در جامعه باشد و الزاماً باید سطح فعلی نهادهای رسمی و غیررسمی را به عنوان متغیرهای داده شده بپذیرد. این وظیفه دولت و رهبران فکری جامعه است که نسبت به مهندسی نهادها (اعم از رسمی و غیررسمی) در جامعه اقدام کنند و البته آهنگ تغییرات نهادی به خصوص در مورد نهادهای غیررسمی کند است. آنچه برای بانک می ماند، طریق سوم است و روشن است که هرچه جامعه پیرامون بازار سهام و بورس اوراق بهادر از عقب ماندگی نهادی بیشتری رنج ببرد (به عبارت دیگر، هرچه هزینه مبادله در جامعه بیشتر و استانداردهای اخلاقی در آن پایین تر باشد) بانک ها برای ورود به عرصه بانکداری مشارکتی نیاز مبرمتری به پیمودن طریق سوم خواهند داشت. آنچه در تصمیم گیری بانک در خصوص انتخاب یکی از دو شیوه تأمین مالی ((با بازده ثابت)) و ((مشارکتی)) و نیز تصمیم گیری درباره سهم هریک از این دو شیوه در سبد دارایی های بانک، نقش تعیین کننده دارد، هزینه ای است که تهیه کنندگان اطلاعات مجبور است برای کسب تأمین در مقابل مخاطرات اخلاقی ناشی از هر پروژه، پردازد و به بیان دیگر، هزینه پیمودن طریق سوم از سه طریق پیش گفته، پردازد. لازمه پیمودن این طریق، تجهیز گزارشگری مالی یکپارچه ، حسابداری مالی ایران به سیستم های پیشرفته مدیریتی، کارشناسی و نظارتی است.

۳. روش شناسی پژوهش: پژوهش حاضر یک پژوهش کیفی می باشد که دربردارنده روش جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای است. این پژوهش از نظر نوع تحقیق یک پژوهش تجویزی تلقی می گردد.

۴. داده ها:

۱-۴ بلاک چین، فن آوری طراحی شده در راستای حل مشکلات ناشی از عدم تقارن اطلاعات:
از مجموعه مطالب پیشین می توان استنباط نمود که بهترین راه حل برای رفع مشکلات ناشی از عدم تقارن اطلاعات در بازار بورس اوراق بهادر تهران ، شفافیت اطلاعاتی می باشد . از این رو اگر حاکمیت یک کشور با ایجاد بسترهاي در توسعه شفافیت اطلاعاتی و ایجاد دسترسی عموم جامعه به اطلاعات طبقه بندی شده اقدام نماید، مشکلات ناشی از عدم تقارن اطلاعات نیز رفع خواهد شد. امروزه با به وجود آمدن بسترهاي نامتمرکز مانند بلاک چین، چنین مشکلی در کشورهای توسعه یافته رفع شده است.

۲-مفهوم بلاک چین:

فن آوری بلاک چین به صورت عام، نخستین بار توسط (هابر و استورنیتا^۱، ۱۹۹۱) بیان شده است که امروزه به عنوان نوعی فن آوری دگرگون کننده در فضای کسب و کار به شمار می رود (یانگ و همکاران^۲، ۲۰۱۹) و این فن آوری پس از اینکه رمز ارز بیت کوین توسط ساتوشی ناکاموتو (۲۰۰۸)، معرفی شد، به اوج شکوفایی خود در حوزه تخصصی تولید ارز دیجیتالی رسید . علت این تحول شکرف را که با معرفی بیت کوین همراه بود، می توان تغییر در اصل پایه ای در تراکنش های فضای کسب و کار دانست؛ یعنی از بین بردن عاملیت واسطه های معتمد و توزیع اطلاعات و تراکنش ها میان تمامی اعضای شرکت کننده (ایرننت و منفارد^۳، ۲۰۱۶) و این ساختار، برای کل شبکه های تحت فن آوری نوین بلاک چین مزایایی به همراه داشت؛ از جمله دوام، شفافیت، اثبات پذیری و یکپارچگی فرآیندها (اترین و گوناسکارن^۴، ۲۰۱۹). ازین رو، همواره کاربرد بلاک چین در کسب و کارهای گوناگون با سرعت درخور توجهی در حال گسترش بوده است و حوزه های مالی، تدارکاتی، بهداشت و درمان و صنایع غذایی پیشازان استفاده از این فن آوری نوین و دگرگون کننده هستند (اترین و گوناسکارن، ۲۰۱۹). همچنین کاربردهای متنوع دیگری نیز در (IT) از جمله حوزه های تکنولوژی اطلاعات پردازش ابری یا ایمن سازی بستر اینترنت اشیا برای فن آوری بلاک چین درنظر گرفته شده است که این مهم موجب شده است که امروزه دامنه کاربرد آن هرچه بیشتر و گستردگر شود (کهن و همکاران^۵، ۲۰۱۷). بنابراین می توان بیان کرد که بلاک چین فن آوری ای است که زیر بنای بیت کوین است. این موضوع مهم است که بدانیم بلاک چین و بیت کوین یکسان نیستند؛ بلاک چین یک سیستم عامل مانند ویندوز است و بیت کوین تنها یکی از برنامه های زیادی است که روی این سیستم عامل اجرا می شود. باوجود تمام نوآوری های فن آوری مانند تلفن برخط و سیستم های کارت اعتباری و اینترنت، که به تجارت سرعت داده است و باعث کارایی و اعتماد بیشتر می شود، بسیاری از معاملات تجاری سنتی ناکارآمد، گران و آسیب پذیر همچنان باقی مانده است (آی بی ام^۶، ۲۰۱۸). در این شرایط بلاک چین نوید جلوگیری از تقلب، افزایش اعتماد و شفافیت و صرفه جویی در هزینه و وقت بالا را داده است و با حذف واسطه ها می تواند پاسخی برای معاملات تجاری مقرن به صرفه و کارایی و ایمنی بیشتر را به همراه داشته باشد و به ارمغان بیاورد (آی بی ام، ۲۰۱۸). یک شبکه بلاک چین شامل مجموعه ای از فایل ها یه اصطلاح (بلوکها)) است که زنجیروار با هم در

¹ Haber, S. and Stornetta, W. S.

² Iansiti, M. and Lakhani, K.

³ P. R, Monfared and. A. S, Abeyratne

⁴ Attaran , M. and gunasekaran, A.

⁵ Cohn, J. M., Finn, P. G., Nair, S. P., Pan- ikkar, S. B. and Pureswaran, V. S.

⁶ IBM

ارتباط هستند و دارای رمزنگاری با امنیت بالایی هستند. هم اعضای یک شبکه بِلاک چین قادرند که سوابق مربوط به هر معامله یا تراکنش را نزد خود داشته باشند. هر تراکنش به عنوان یک بِلاک داده نوشته می شود و هر بِلاک جدید دارای یک کپی رمزگذاری شده است از آنچه در بِلاک قبلی در آن گنجانده شده است. این فن آوری یک دفترکل اطلاعات واقعی ایجاد میکند که حذف و پنهان کردن برخی از فعالیت ها در آن غیرممکن است. تقریباً تغییر داده ها در بلوک های قبلی قابل تغییر نیست، همچین این سیستم به طور مداوم داده ها را در بلوک ها بررسی میکند و اگر رویداد و تغییر جدیدی رخ دهد (در نتیجه هر معامله) همزمان اطلاعات جدید را در بلوک جدید گزارش می کند (کویلینسی^۷). پس ترکیب شبکه های نرم افزار محور و بِلاک چین می تواند بمحل مشکلات امنیتی و حریم خصوصی شبکه اینترنت کمک شایانی می کند (حسین و سلیمان، ۲۰۱۵) و در این فن آوری نوین، هر نوع تغییر در پروتکل های شبکه، نیازمند هماهنگی و توافق بین همه کاربران شبکه خواهد بود. در نتیجه، فرآیند یک معامله در شبکه بِلاک چین، هنگامی شروع می شود که یک کاربر عضو شبکه درخواستی را ارسال کند. مفهوم معامله در این عبارت می تواند یک قرارداد هوشمند یا اطلاعات یک معامله نظیر به نظری باشد که در شبکه توزیع می شود، تا شبکه آن معامله را ثبت و تأیید کند. پس از تأیید هر تراکنش جدید، این تراکنش با سایر تراکنش ها، برای ایجاد یک بلوک داده که حاوی اطلاعات معامله (تراکنشها) است، با سایر بلوک های قبلی موجود در شبکه، ترکیب می شوند و بلوک جدید به نحوی دائمی و غیرقابل تغییر به بلوک های موجود اضافه می شود. فرآیند که معاملات را قبل از این که به صورت دائمی در بِلاک چین ثبت شوند را تأیید می کند، به فرایند ((اجماع)) معروف است. این فرایند اجازه می دهد تا زنجیره بلوکی رشد می کند، از دستکاری و در حالی که ((تغییر)) در آنها جلوگیری شود و می توان گفت انحصار زدایی و جلوگیری از سوء استفاده انحصارگر از تجمعی اختیارات (یعنی اختیار تغییر در قوانین و قواعد پروتکل یا محتوای شبکه)، تجمعی قدرت (به معنی اعمال محدودیت ارائه خدمات، تمرکز در قدرت پردازش، ذخیره سازی و ...) و همچنین تجمعی اطلاعات (به مفهوم دسترسی به اطلاعات، عدم امکان نقض حریم خصوصی و فروش آن به اشخاص دیگر و...) مهمترین و اساسی ترین مزیت تکنولوژی بِلاک چین است. در واقع این پلی برای عبور از مدل های مرسوم فن آوری با یک ساختار متمرکز (مانند: بانک ها، مبادلات مستقیم، سیستم های معاملاتی و وابسته)، به سمت یک مدل غیرمت مرکز با استفاده از فن آوری رایانش ابری و دفترکل توزیع شده (بین همه کاربران، استفاده کنندگان و مصرف کنندگان نهایی) است. پس با استفاده از این فن آوری، واسطه هایی که امروزه در بسیاری از صنایع و خدمات آنها مورد نیاز است در مدل های مبتنی بر بِلاک چین کارایی کمتری پیده می کنند، زیرا تمام معاملات را می توان از آغاز تا انتها به طور مستقیم و بدون واسطه به صورت نظیر به نظری در شبکه انجام داد و به عبارتی، بِلاک چین پلتفرمی برای تأیید و ثبت تراکنش های دیجیتال است که دیگر قابل حذف نخواهد بود (مؤسسه حسابداران رسمی در انگلیس و ولز، ۲۰۱۸).

۵. یافته های پژوهش:

۱-۵ تأثیرات فن آوری نوین دیجیتالی بِلاک چین بر حسابداری:

بِلاک چین یک فن آوری نوین در حوزه حسابداری است. این امر مربوط به انتقال مالکیت دارایی ها و نگهداری یک دفتر کل دقیق اطلاعات مالی است زیرا حرفه حسابداری به طور گسترده ای در مورد اندازه گیری و ارتباطات اطلاعات مالی و تجزیه و تحلیل اطلاعات درگیر است و می توان بیان کرد که بیشتر این حرفه مربوط به تعیین یا سنجش حقوق و تعهدات

⁷ Kwilinski, A., Dalevska, N., Kravchenko, S., Hroznyi, I., & Kovalenko, I.

در مورد مالکیت‌ها یا برنامه ریزی برای نحوه تخصیص بهینه منابع مالی است. بنابراین برای حسابداران، استفاده از بِلاکِچین شفافیت در مالکیت دارایی‌ها وجود تعهدات را فراهم می‌کند و می‌تواند به طور چشمگیری کارایی آن را بهبود ببخشد و علاوه بر آن بِلاکِچین این امکان را دارد که با کاهش هزینه‌های نگهداری و سازگاری (عدم تقارن طلاعاتی) حساب در دفاتر مالی و ایجاد اطمینان کامل نسبت به مالکیت و سوابق موجود از دارایی، حرفه حسابداری را ارتقا دهد و همچنین بِلاکِچین می‌تواند به حسابداران کمک کند تا در مورد منابع و تعهدات موجود سازمان‌های خود شفاف سازی کنند و منابع خود را جهت تمرکز و استفاده در برنامه ریزی و ارزیابی (و تجزیه و تحلیل) به جای هزینه کرد در ثبت سوابق اطلاعات حسابداری آزاد سازند و در کنار سایر روندهای اتوماسیون موجود در سازمان‌ها نظری یادگیری و استفاده از ماشین (در سیستمهای موجود)، بِلاکِچین منجر به افزون شدن استفاده از حسابداری در سطح معاملات در سازمان‌ها می‌شود اما نه صرفاً توسط حسابداران (بله توسط تمامی ذینفعان و استفاده کنندگان) و در عوض، حسابداران موفق در آینده کسانی خواهند بود که در ارزیابی و تجزیه و تحلیل و تفسیر به هنگام اقتصادی از سوابق به دست آمده از سیستم فن آوری نوین دیجیتالی حسابداری تحت بِلاکِچین، پیوندی مناسب با واقعیت‌های اقتصادی و ارزیابی آنان به وجود آورند و به کار بگیرند. به عنوان مثال، بِلاکِچین ممکن است در فترکل توزیع شده، وجود بدھکار (مطلوبات و دارایی‌ها) را قطعی کند اما ارزش بازیابی و ارزش اقتصادی آن هنوز قابل بحث بوده است و باید به صور مجزا ارزشیابی شود. پس مالکیت یک دارایی ممکن است توسط سوابق بِلاکِچین قابل تأیید باشد اما هنوز باید از وضعیت، مکان و ارزش واقعی (اقتصادی) آن اطمینان حاصل شود (مؤسسه حسابداران رسمی در انگلیس و ولز، ۲۰۱۸). البته با کاهش یا حذف برآوردها و اطمینان از تاریخ معاملات (استفاده از معاملات قطعی نه برآورده)، بِلاکِچین می‌تواند عرصه‌ای را برای افزایش استفاده مناسب تر از حسابداری فراهم کند و عرصه‌های بیشتری را در نظر بگیرد که در حال حاضر اندازه گیری آنها بسیار دشوار یا غیرقابل اعتماد است، مانند ارزش داده‌هایی که یک شرکت در اختیار دارد. همچنین بِلاکِچین می‌تواند جایگزینی مناسب برای کارهای دفترداری و برآوردها و رویه‌های حسابداری باشد . این موضوع در آینده سبب می‌شود، بازار کسب و کار حسابداران را در مناطقی که در آینده از این فن آوری استفاده می‌کنند، تهدید کند. در حالی که به افرادی که در تأمین ارزش اقتصادی در مکان‌های دیگر هستند (منظور کاربران و استفاده کنندگان غیرمتصرف)، قدرت بیشتری می‌بخشد یا به عنوان مثال، با دقت در ادغام و اجماع توزیع شده بر روی ارقام کلیدی در این فن آوری باعث می‌شود که زمان بیشتری برای زمینه‌های ارزیابی و مشاوره از وقت حسابداران آزاد شده صرف شود و در نهایت منجر به انجام یک فرآیند مالی سریعتر نسبت به گذشته می‌شود. در این فن آوری، زنجیره بلوک شفافیت بیشتری نسبت به دفترهای ثبت معاملات (روشهای موجود سنتی) فراهم می‌کند . به خصوص در مواردی که موضوع تقلب و فساد مالی در میان است یا زمانی که دارایی در معرض خطر و سوء استفاده قرارداد، ملموسر است. به عنوان مثال، هزینه‌های انجام شده ناشی از بودجه کمک‌های تأمین شده را در یک دارایی مبتنی بر بِلاکِچین می‌توان بر مبنای دریافت کننده نهایی بودجه به راحتی شناسایی کرد. علاوه بر این، فن آوری بِلاکِچین به عنوان یک راه حل بالقوه برای پیشگیری از تقلب در بخش‌های مختلف از جمله مالی و اقتصادی پیشنهاد شده است (لی و ژانگ و همکاران^۸). (سوریا ناس، ۲۰۲۰) در حال حاضر شیوه‌های استانداردهای حسابداری جهانی (بین‌المللی) کنونی و راه حل‌های فن آوری سنتی مربوطه، اصل

^۸ Li, X., Jiang, P., Chen, T., Luo, X., & Wen, Q.

حسابداری بنیادی استوار است که به عنوان حسابداری دوبار ورود (ورود اطلاعات در دفاتر هریک از طرفهای یک رویداد مالی به صورت مجزا) شناخته می‌شود. در سیستم حسابداری دوبار ورود اطلاعات، برای ثبت هر معامله مالی حداقل دو ورودی حسابداری لازم است. با گذشت زمان، معتقدیم که محدودیتهای این اصول (استفاده از سیستم حسابداری دوبار ورود اطلاعات) منجر به افزایش تقلب و افزایش وابستگی به حسابرسان برای تعیین صحت مطالب شده است. زیرا زمان مناسب برای ارزیابی مجدد نحوه ثبت و پردازش ورودی‌های مربوط به همه معاملات با مرکز بر اعتمادسازی در فرآیند و سیستم هاست. در حال حاضر، ثبت معاملات مالی بین شرکت‌ها منجر به ((استفاده از روش‌های ثبتی در حسابداری به صورت سنتی شده است که حجم آن به میزان چهار برابر روش ثبت معاملات در بلاک‌چین)) است. زیرا در روش سنتی ثبت معاملات مالی، هر معامله در دو شرکت ثبت شده سبب می‌شود بابت یک معامله دو بار ورود اطلاعات انجام شود (یعنی در ثبت یک معامله یک شرکت به عنوان خریدار و شرکت دیگر طرف معامله به عنوان فروشنده اقدام به ثبت معاملات مالی می‌کند) و از نظر تئوریک ارزش دو ثبت انجام شده با هم برابر هستند؛ که این مدل توسط بلاک‌چین قابل تغییر است. لذا با پایین آوردن دیوارهای مربوط به امور مرکز حسابداری (یعنی حسابداری خصوصی) در داخل هر شرکت و ورود مستقیم به بلاک‌چین، حسابداری اجازه دهد تا معامله صادقانه، قابل تأیید و یکسان توسط یک ثبت برای هر طرف معامله و هر شرکت ثبت شود. این سرآغازی است به عنوان امکان انجام تجارت داخلی و بومی اما با گذشت زمان حتی می‌تواند از این مرحله عبور کند و نوعی ورود و ثبت اطلاعات مالی را در راستای حسابداری جهانی (بین المللی) نیز ایجاد کند و هر نوع دفتر دارایی باید در حدود محدودیت‌های حریم خصوصی ایجاد شود که یک فن آوری بلاک‌چین ایجاد می‌کند. در حالی که داده‌های موجود در هر معامله می‌توانند رمزگذاری شوند اما اگر منشأ یا مالکیت دارایی‌ها در معرض خطر باشد، برای تأیید این موضوع، باید معاملات قبلی به صورت عمومی در اختیار تمام استفاده کنندگان باشد و یافتن راهی برای تعادل بخشیدن به اولویت‌های رقابت در عدم مرکز، حفظ حریم خصوصی و امنیت، زمینه فعلی پژوهش در بین متخصصان بلاک‌چین را فراهم کرد. هنوز بخش‌های بیشتری وجود دارد که بلاک‌چین می‌تواند بر آنها تأثیرگذارد و هنگامی که فن آوری بلاک‌چین از یک سیستم شناسایی ثبت حقوق مالکیت کابران (استفاده کنندگان) دیجیتال قوی برخوردار باشد، یک فن آوری بلاک‌چین تشخیص هویت می‌تواند اعتبار نامه‌هایی را برای حقوق مالکیت افراد (کاربران) ذخیره کند و مشتری خود را شناسایی کند. بنابراین سایر فرآیندهای هویت با اجازه دادن به سازمان‌ها برای به اشتراک‌گذاشتن مجوزهای شناسایی، این کار را می‌کند. به همین ترتیب، یک پایگاه داده از حقوق مالکیت معنوی به وجود می‌آید، تا صرفاً یک روند شناسایی صاحبان درگاه کاربری و موضوع درخواست مجوز و ارائه حقوق مالکیت آنان را برای استفاده کنندگان مهیا و ساده سازی کند.

۵-۲ تأثیرات فن آوری نوین دیجیتالی بلاک چین بر حسابرسی

(اسمیت^۹ ۲۰۱۸) تحلیلی در مورد پیامدهای بلاک‌چین در زمینه حسابداری و اعتباردهی آن توسط حسابرسی ارائه کرده است. روش حسابرسی فعلی (سنتی) دارای دو کاستی است: تراکنشها و حسابها با استفاده از نمونه گیری بررسی و تأیید می‌شوند، به این معنی که همه معاملات و حساب‌ها در واقع بررسی و تأیید نمی‌شوند. این بدان معناست که حسابرسان در مقابل بازخورد کامل درباره عملکرد سازمان، فقط می‌توانند اطمینان خاطر منطقی ابراز کنند. در حالی که با استفاده از فن آوری بلاک‌چین می‌توان این کمبودها را برطرف کرد. زیرا داده‌های معامله در بلاک‌چین قبل توسط هر یک از

^۹ Smith,s.

طرفین معامله بررسی و تأیید شده است و توسط سازوکار اجماع تأیید و در دفتر کل ثبت شده است و از آنجا که داده ها قابل تغییر نیستند، دارای زمان تأیید شده هش هستند. حسابسان اساساً یک سری داده های مالی آماده که قبل از بررسی و تأیید شده برای انجام حسابرسی دارند. به این ترتیب اخذ تأییدها به روش سنتی نیز دیگر لازم نیست. بِلاکِچین هم چنین امکان توسعه بررسی مداوم موجودی ها را نیز فراهم می کند. لذا بِلاکِچین در حسابرسی خارجی (مستقل) برنامه هایی دارد. اگر برخی یا تمام معاملات اصلی یک وضعیت مالی (گزارشگری مالی) مربوط به یک بنگاه در بِلاکِچین ها قابل مشاهده باشد، انجام تأییدیه های وضعیت مالی یک شرکت کمتر ضروری خواهد بود. این امر به معنای تغییر عمیق در نحوه کار و اجرای عملیات حسابرسی در آینده است و همچنین یک راه حل در حسابرسی در استفاده از بِلاکِچین، هنگامی است که استفاده از این فن آوری با تجزیه و تحلیل داده ها و اطلاعات مالی مناسب همراه باشد، چون که می تواند به ادعاهایی مربوط به حسابرسی در سطح معاملات کمک کند، زیرا این عناصر قضاوتی اغلب به زمینه ای نیاز دارند که در دسترس عموم نیست و بعضی وقت ها به دانش کسب و کار (تخصص در صنعت) احتیاج دارند و با در اختیار داشتن بِلاکِچین، حسابرس وقت بیشتری برای تمرکز روی این گونه مسائل خواهد داشت. بنابراین برای حسابرسی صحیح شرکتی با معاملات قابل توجه مبتنی بر فن آوری بِلاکِچین، تمرکز حسابسان تغییر می کند. زیرا تأیید صحت یا وجود معاملات بِلاکِچین به منابع خارجی احتیاج چندانی ندارد اما هنوز توجه زیادی به نحوه ثبت و شناسایی آن معاملات در صورت های مالی و نحوه تصمیم گیری عناصر حسابرسی مانند ارزیابی و تعیین ارزش دارایی ها وجود دارد و در دراز مدت، سوابق بیشتر و بیشتر می توانند به زنجیره های بلوکی منتقل شوند و حسابسان و دیگر استفاده کنندگان (ذینفعان) با داشتن دسترسی به اطلاعات، می توانند معاملات را در زمان واقعی و به صورت به هنگام و با اطمینان بیشتری از منشأ آن معاملات بررسی و مورد استفاده قراردهند. (مؤسسه حسابداران رسمی در انگلیس و ولز، ۲۰۱۸). علاوه بر این شرکت های بین المللی حسابداری در حال برنامه ریزی برای استفاده از بِلاکِچین در حسابداری و حسابرسی هستند، زیرا سوابق حسابداری معتبر و موضعی بین پیمانکاران (شرکتها)، روند حسابرسی را شفاف می کند و از زمان انجام آن به طور قابل توجهی می کاهد و حسابسان می توانند به جای صرف وقت زیاد برای بررسی مقدار زیادی از مدارک اثبات معاملات روزانه، تمرکز بیشتری بر روی موضوعات واقعاً پیچیده و بحث برانگیز در اجرا عملیات حسابرسی داشته باشند. بنابراین، اتوماسیون فرآیندهای ناشی از بِلاکِچین منجر به از بین رفتن حرfe حسابرسی یا حسابداری نمی شود، بلکه به تکامل نقش آنها در شرکت منجر می شود (الکسی کویلینسکی^{۱۰}، ۲۰۱۹).

۳-۳ تأثیرات فن آوری نوین دیجیتالی بِلاکِچین بر مهارت های حسابداری:

بخش های حسابداری مربوط به تضمین معامله و انتقال حقوق مالکیت توسط بِلاکِچین و با رویکردهای قرارداده هوشمند تغییر شکل می یابد. بنابراین کاهش نیاز به سازش و مدیریت اختلافات، همراه با افزایش اطمینان در مورد حقوق و تعهدات، امکان توجه بیشتر بر نحوه محاسبه و در نظر گرفتن معاملات را فراهم می کند و گسترش زمینه هایی را که می توان برای آنها در نظر گرفت را امکان پذیر می کند. زیرا بسیاری از فرآیندهای بخش حسابداری در حال حاضر می توانند از طریق بِلاکِچین و سایر فن آوری های مدرن مانند تجزیه و تحلیل داده ها یا سیستم ها و ماشین هایی با فن آوری یادگیری بهینه شوند؛ که این موضوع در نهایت موجب افزایش ارزش کارایی و عملکرد حرفه حسابداری می شود. لذا در نتیجه موارد فوق، سبب خواهد شد تا طیف وسیعی از مهارت های مشاهده شده در حسابداری تغییر یابد و برخی از کارها

¹⁰ Kwiklinski, A.

مانند رفع اختلاف حساب بین شرکت ها و تأیید حساب ها و استخراج مانده حساب ها از دفتر کل کاهش یا حذف می شود، در حالی که زمینه های دیگر مانند نحوه استفاده از فن آوری های نوین، مشاوره و سایر فعالیت های دارای ارزش افزوده در این حوزه گسترش می یابد. البته حسابداران در آینده نیازی به یادگیری مهندسی یا آگاهی دقیق از نحوه کار فن آوری بلاک چین نخواهند داشت اما آنها بایلدانند که چگونه در مورد پذیرش و نحوه عمل (ثبت معامات) در سیستم بلاک چین به دیگران مشاوره دهند و تأثیر بلاک چین را بر مشاغل و مشتریان خود در نظر بگیرند و همچنین آنها باید با داشتن تعامل و گفتگوی آگاهانه در قبال فن آوران این حوزه و سهامداران تجاری، به متابه پلی ارتباطی عمل کنند. چرا که در آینده مهارت های حسابداران باید شامل درک درستی از ویژگی ها و عملکردهای اصلی بلاک چین باشد و می توان پیش بینی نمود که در آینده نزدیک بلاک چین به حتمال زیاد، صرف، یک فن آوری بنیادی می باشد و سال ها طول می کشد و شاید حتی دهه ها تا به طور کامل توسعه یابد و استاندارد شود و در معماری اینترنت و سیستم مالی جا باز کند و مطرح شود. لذا باید در این راستا سریعتر، کارآمدتر عمل نمود تا هزینه های عملیاتی کمتری و دارای مزیت (اقتصادی ناشی از استفاده از آن) و سوابق قابل اعتماد (در رابطه با معامات داراییها) داشته و همچنین موجب کاهش اختلاف حسابها (بین طرفین) با استفاده از این فن آوری شد. بنابراین می توان انتظار داشت که اگر بلاک چین در حسابداری نباشد، برخی از پیاده سازی سیستم های دفتر کل توزیع شده، خود می تواند به عنوان یک فن آوری اصلی کسب و کارها ظهرور کند. البته بلاک چین در حسابداری به دلیل افزایش اعتماد به اطلاعات موجود و کاهش زمان صرف شده برای رفع اختلاف (حسابها) در سوابق با طرف های دیگر، کارایی بیشتری خواهد داشت و این امر منجر به تمرکز بیشتر بر اهداف نهایی حسابداری، تفسیر معنای اقتصادی معاملات (به صورت به هنگام) و ارائه اطلاعات برای پشتیبانی از تصمیمات بهتر و آگاهانه و سودمندتر استفاده کنندگان (ذینفعان) از اطلاعات مالی منجر خواهد شد (مؤسسه حسابداران رسمی در انگلیس و ولز، ۲۰۱۸).

۴-۵ تأثیرات فن آوری نوین دیجیتالی بلاک چین بر عدم تقارن اطلاعاتی:

یکی از عوامل موثر در تصمیم گیری، اطلاعات مناسب و مرتبط با موضوع تصمیم است. در صورتی که اطلاعات مورد نیاز به صورتی نامتقارن بین افراد توزیع شود، (انتقال اطلاعات به صورت نابرابر بین مردم صورت گیرد) می تواند نتایج متفاوتی را نسبت به موضوعی واحد سبب شود. بنابراین، قبل از این که خود اطلاعات برای فرد تصمیم گیرنده مهم باشد، این کیفیت توزیع اطلاعات است که باید به صورت دقیق مورد ارزیابی قرار گیرد. زمانی که عدم تقارن اطلاعاتی در رابطه با سهام یک شرکت افزایش یابد، ارزش ذاتی آن با ارزشی که سرمایه گذاران در بازار سرمایه برای سهام مورد نظر قایل می شوند متفاوت خواهد بود. درنتیجه، ارزش واقعی سهام شرکتها با ارزش مورد انتظار سهامداران تفاوت خواهد داشت. آنچه در بازارهای سرمایه باید مورد توجه قرار گیرد این است که بسیاری از افرادی که اقدام به سرمایه گذاری می کنند، مردم عادی هستند که تنها راه دسترسی آنها به اطلاعات مهم، اطلاعیه هایی است که از جانب شرکتها منتشر می شود.

یک نمونه از این نوع اطلاعیه ها را می توان اعلان سود برآورده هر سهم دانست که در آن سود پیشنهادی هر سهم از جانب شرکت پیش بینی شده و به اطلاع عموم رسانده می شود. حال اگر در بین سرمایه گذارانی که در بازارهای سرمایه مشغول فعالیت بوده، افرادی باشند که از نظر اطلاعاتی نسبت به سایرین در موقعیت بهتری قرار داشته باشند و به عنوان مثال از اعلان هایی که قرار است درباره سود صورت پذیرد مطلع باشند قادر خواهند بود تا بر عرضه و تقاضای بازار تاثیر گذاشته و به اصطلاح، منجر به بروز شکاف قیمت ها شوند. دلیل اصلی آن نیز وجود عدم تقارن اطلاعاتی در بازار سرمایه

است که بر طبق آن افراد مطلع از اعلان سود (و یا هر خبر با اهمیت دیگر) را نسبت به سایرین در موقعیت تصمیم گیری مناسب تری قرار می دهد.

امروزه با پیشرفت بی سابقه فن آوری در تمامی زمینه های علوم مختلف، جوامع بشری به دنبال ارائه راهکارهایی با هدف بهینه ساختن شرایط زندگی و رفع احتیاجات خویش بوده اند و از این رو هر روزه با پیچیدگی های جدید و با ماهیت های گوناگون در جهت ارائه سودمندتر اطلاعات حسابداری موافق هستند و همواره به دنبال اجرای گزارشگری مالی باکیفیت، کارا و اثربخش بوده اند که از اینرو کسب کیفیت مطلوب و با حداقل منابع و مدیریت بهینه آن، هدف بسیاری از سیستمهای گزارشگری مالی است و با وجود پیچیده تر شدن نحوه فعالیتهای بنگاه های تجاری در هر صنعت، ارائه اطلاعات مفید حسابداری به استفاده کنندگان و تخصیص منابع و شفاف سازی اطلاعات مالی دارای اهمیت خاصی است. بنابراین موضوعی که این روزها در پژوهشها اخیر و در اغلب رشته ها، با وجود پیچیدگی ماهیت و روش اجرا مشاهده میشود، ردپای جدیدترین تکنولوژی در اجرای به هنگام و ارائه سودمندتر اطلاعات مالی به استفاده کنندگان جهت اتخاذ تصمیم آگاهانه درباره سرمایه گذاری در بنگاه های تجاری به میان آمده است که آن فن آوری، بِلاکِچِین است و در این راستا فناوری بِلاکِچِین رشد روز افزونی را تجربه می کند و ظرفیت به کارگیری در تمامی زمینه های مالی، اقتصادی، اجتماعی و سایر زمینه های دیگر کاربردی را دارد.

البته تاکنون، استفاده از بِلاکِچِین محدود به تجارت رمزنگاری بوده است و میتوان اظهار کرد که بِلاکِچِین یک پایگاه داده معاملات است که با رمزنگاری ایمن شده و توسط مکانیزم اجماع اداره می شود و این اساسا یک ساقه تغییر ناپذیر از واقعی دیجیتالی است که با توجه به کیفیت آن، بِلاکِچِین یک بستر ایمن وقابل اعتماد برای نگهداری سوابق بین قسمتهای مختلف است که ممکن است اعتماد متقابل را به یکدیگر نداشته باشند (بک، آویتال، روسی و تاچر^{۱۱}، ۲۰۱۷)،^{۱۰} کنگ و هی^{۱۲}، ۲۰۱۸، یان سیتی و لاخانی^{۱۳}، ۲۰۱۷، کراسبی، ناچیاپان، ورما و کالیانترامان^{۱۴}، ۲۰۱۶، آی بی ام^{۱۵}، ۲۰۱۸ و اسمیت^{۱۶}، ۲۰۱۸). و از آنجا که بِلاکِچِین موجب جلوگیری از تقلب و افزایش اعتماد و شفافیت می شود، با حذف واسطه ها در وقت و هزینه های بنگاه ها صرفه جویی کرده و این یکی از پرطرفدارترین فن آوری های امروزیست. البته برخی از پژوهشگران همچنان در مورد کاربردهای آن در دنیای واقعی تردید دارند و استدلال می کنند که فن آوری بِلاکِچِین به همان روشی که اینترنت باعث از هم گسیختگی داد و ستد شده است، امکان دارد در آینده، تجارت را مختل کند (کنگ و هی، ۲۰۱۸) و همچنین بِلاکِچِین هیجان زیادی درپیرامون محیط فعالیت خود ایجاد کرده است؛ حتی ما از صاحب نظران این حرفه در مورد این که این فن آوری سبب ایجاد انقلابی در دنیای تجارت در آینده می شود شنیده ایم (یان سیتی و لاخانی، ۲۰۱۷). امور مالی و حسابداری زمینه هایی است که پیش بینی می شود بیشترین تحول با ظهور فن آوری بِلاکِچِین در آن به وجود آید (مکینزی و کمپانی^{۱۷}، ۲۰۱۸)؛ زیرا بِلاکِچِین در گام اول، محیط غیرمتumerکز، ایمن، شفاف و مفروض به صرفه را برای تبادل بدون دردسر در استفاده از ارزهای رمزپایه فراهم کرده است و

¹¹ Beck, R., Avital, M., Rossi, M. and Thatcher, J.

¹² Cong, L. and He,Z.

¹³ Iansiti, M. and Lakhani, K.

¹⁴ Crosby, M., P. Pattanayak, S. Verma, and V. Kalyanaraman.

¹⁵ IBM

¹⁶ Smith,s.

¹⁷ McKinsey and Company

این دلیل پذیرش همگانی سریع آن در سراسر جهان است. اکنون بِلاکِچین در حوزه های مختلف دیگری در حال اجر و توسعه بوده است که ثبت اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی یکی از آنهاست. فن آوری بِلاکِچین یا زنجیبِلوک، یک سیستم داده های توزیع شده است که در آن، هر یک از شرکت کنندگان در این فرآیند اطلاعات کاملی را در مورد کلیه عملیات (معاملات) ذخیره می کند که قابل دستکاری، شکسته شدن، تغییریا سرفت نیست، زیرا فن آوری بِلاکِچین یک معامله را در یک دفتر کل به صورت غیرمتumer کر ثبت می کند و صحبت این معامله را در برابر دستکاری اطلاعات تضمین میکند و از این طریق از دستکاری توسط رمزنگاری در این فن آوری ایمن خواهد ماند و ضمانت می شود. انواع دیگری از کاربردها و موارد استفاده از آن مانند: ثبت دائمی داراییها، قراردادهای هوشمند، انتشار وجوده و پرداخت، اشتراک گذاری اطلاعات به صورت به هنگام، انجام کارها و سایر موارد دیگر را می توان بیان کرد. پس به همین دلیل است که می توان ابراز کرد که بِلاکِچین یکبستر مناسب برای توسعه دامنه ثبت اطلاعات و گزارشگری مالی ایده آل است زیرا تمام معاملات در یک دفتر کل توزیع شده یکتا ذخیره می شوند و ساختاری غیرمتumer کز برای تصمیم گیری جمعی را تشکیل می دهند و عملیات به طور کامل براساس زمان تنظیم شده و وضعیت فعلی سیستم تنها توسط آن ثبت معامله تعیین می شود (کویلینسکی، ۲۰۱۸). در واقع این یک مکانیسم تراکنش غیرمتumer کز است زیرا بِلاکِچین یک دفتر کل دیجیتالی و الکترونیکی است که نسخه های آن را میتوان در هزاران کامپیوتر در سراسر جهان ذخیره کرد. بِلاکِچین به عنوان یک ثبت عمومی براساس دفاتر کل حسابداری توزیع شده، نسخه مربوط به اطلاعات مربوط به هر شرکت کننده را در اختیار شما قرار می دهد. تقریباً همه تغییرات به طور همزمان در هم نسخه ها نمایش داده می شود و اگر اطلاعات حسابداری در سیستم بِلاکِچین ثبت شود، برای هم کاربران و استفاده کنندگان (ذینفعان) قابل مشاهده است و به راحتی می توانند از آن بهره مند شوند. این بدان معناست که اجرای بِلاکِچین هرگونه محیط بوروکراسی را در ثبت و گزارشگری مالی رد میکند و از آنجا که همه از طریق بِلاکِچین به یکدیگر متصل شده اند، هیچکس نمی تواند نسبت به دیگری مزیت اطلاعاتی داشته باشد و بِلاکِچین تا حدود زیادی می تواند عدم تقارن اطلاعاتی را از بین ببرد. بنابراین، بِلاکِچین از پاسخگویی با استفاده کنندگان (ذینفعان) از اطلاعات مالی حمایت می کند و در این راستا، ویژگی های کلیدی بِلاکِچین عبارتند از:

- ✓ معاملات جدید با یک کاربر آغاز می شوند اما در شبکه یکسان انتشار می یابند و این فن آوری دفتر کل توزیع شده ایست بدون کنترل کننده مرکزی.
- ✓ کلیه معاملات و سوابق به صورت دائمی ثبت شده اند و نمی توانند در آن دستکاری انجام کنند یا حذف کنند. بسیاری از بِلاکِچین ها قابل پرنامه ریزی هستند و امکان اتوماسیون ثبت معاملات جدید را فراهم می کنند و از طریق (قراردادهای هوشمند) کنترل می شوند.
- (الکسی کویلینسکی ۲۰۱۹،^{۱۸}) در طی پژوهشی اظهار می کند که به کارگیری فن آوری نوین بِلاکِچین در حسابداری دارای مزایای زیر است:
  - الف- معاملات آنلاین با سرعت بالا و کاربر پسند انجام می شوند. حسابها را میتوان با استفاده از برنامه های گوشی های هوشمند به روز کرد.
  - ب- سیستم های تشخیص داده های نوری به شما امکان می دهند تا با معرفی اسناد اولیه، کل فرآیند را خود کار کنید.

¹⁸ Kwiklinski, A.

ج- فناوری بِلاکِچِین قصد دارد ببروشهای سنتی صدور صورتحساب، مستندسازی، ثبت معاملات، سیستم های موجودی کالا و پرداخت هزینه های تجاری سنتی پایان دهد.

د- با قانونی شدن حسابداری کاملاً خودکار، نیاز به حسابداری سنتی با ورود معاملات توسط دو طرف معامله در دفاتر حسابداری (مجزا و به صورت مرکزی) از بین خواهد رفت.

هـ- این فن آوری نوین می تواند استفاده از حسابداری را در زمینه های زیر بسیار ساده کند :

۱) ساده شدن معاملات بین المللی برای مشاغل کوچک

۲) روند خرید را ساده می کند، زیرا به شما امکان می دهد با خیال راحت معاملات را ثبت کنید و کارایی عملیاتی را بهبود ببخشید

۳) بنگاه های تجاری نیازی به بررسی تمام استاد حسابداری ندارند، زیرا ارائه خدمات بررسی مجدد و حسابرسی (سنتی) نسبتاً گران است.

۴) سوابق حسابداری در یک فرم امن رمزگذاری می شوند و حذف ورودی ها را عملاً غیرممکن می کند.

۵) با استفاده از قابلیت های فن آوری بِلاکِچِین، شکل انجام روش های حسابداری، در سازمان تغییر می کند، که این امر سطح صلاحیت و مسئولیت حرفه ای کارکنان را افزایش می دهد و سیستم پشتیبانی اطلاعات یا سیستم حسابداری نوین را به سطح کیفی جدیدی از شفافیت، امنیت و کارایی ارتقا می دهد. پس با توجه به به کارگیری رویه های حسابداری، وظایف معرفی شده در (جدول ۲) به شرح زیر حل شده است. بنابراین با به کارگیری این فن آوری نوین جمع آوری، گروه بندی و ساده سازی جریان اطلاعات، دسترسی سریع و ارائه اطلاعات، کاهش فاصله بین دریافت اطلاعات و درج آن در پایگاه داده، کاهش خطرات انجمام خطاهای در فرآیندهای حسابداری و تصمیم گیری های را برای شرکتها مهیا می کند و از تحریف اطلاعات در حسابداری جلوگیری می کند و درنهایت ادغام تمام سطوح حسابداری برای ایجاد یک پایگاه اطلاعاتی واحد، تولید گزارش خودکار، اطمینان از کنترل عملیاتی مؤثر را امکان پذیر می سازد و همچنین مشکلات دیگری که امکان دارد بِلاکِچِین برای آن یک راه حل مناسب باشد، عبارتنداز:

✓ تعدادی از شرکت کنندگان که اعتماد نهادی به یکدیگر ندارند

✓ تمایل به کار بدون واسطه (یا به دلیل هزینه یا در دسترس نبودن)

✓ نیاز به ثبت کامل و قطعی معاملات

(جدول شماره ۲) مزایای استفاده از بِلاکِچِین در حسابداری را نشان می دهد جنبه نتایج مورد انتظار از اجرای فن آوری نوین بِلاکِچِین در حسابداری مدیریتی سازمانی تسريع در به دست آوردن اطلاعات برای تصمیم گیری مؤثر؛ پاسخ انعطاف پذیر و پاسخگو به تغییرات در محیط خارجی و داخلی؛ ارائه اطلاعات کامل، صادقانه و بیطرفانه به کاربران برای هدایت رساندن عینیت تصمیمات آنها. مقرن به صرفه صرفه جویی در هزینه در به دست آوردن اطلاعات؛ کاهش هزینه های ناشی از حسابداری در سازمان، پس انداز در پرداخت وجوه ناشی از کاهش کار حسابداران؛ صرفه جویی در هزینه خرید و نگهداری نرم افزارهای حسابداری. حرفه ای جاری شدن کنترل های فن آوری اطلاعات برای اطمینان از شفافیت، کارایی و اثربخشی حسابداری و ارائه اطمینان منطقی از این که صورتهای مالی به طور کلی حاوی تحریفات اساسی نیستند. گسترش دامنه و وظایف استفاده از اطلاعات حسابداری نزد ذینفعان کیفی موجب می شود که خدمات حسابداری، کنترلی، مالیاتی و قانونی با کیفیت بالایی ارائه شود. ساده سازی اتوماسیون تخصصی و فنی در حسابداری و

کنترل آن؛ همگام سازی سوابق حسابداری؛ تنوع و انعطاف پذیر در نحوه ارتباطات کاربر؛ عملکرد ایمن و محافظت قابل اعتماد در برابر از دست دادن اطلاعات و تداخل غیرمجاز در آن.

جدوال شماره (۲) مزایای استفاده از بلاک چین در حسابداری را نشان می دهد	
نتایج مورد انتظار از اجرای فن آوری نوین بلاک چین در حسابداری	جنبه
تسريع در به دست آوردن اطلاعات برای تصمیم‌گیری مؤثر، پاسخ انعطاف‌پذیر و پاسخگو به تغییرات در محیط خارجی و داخلی، ارائه اطلاعات کامل، صادقانه و بی طرفانه به کاربران برای به حداکثر رساندن عینیت تصمیمات آنها.	مدیریتی سازمانی
صرفه‌جویی در هزینه در به دست آوردن اطلاعات، کاهش هزینه‌های ناشی از حسابداری در سازمان، پس انداز در پرداخت وجوده ناشی از کاهش کار حسابداران، صرفه‌جویی در هزینه خرید و نگهداری نرم‌افزارهای حسابداری.	مقرون به صرفه
چاری شدن کنترل‌های فن آوری اطلاعات برای اطمینان از شفافیت، کارایی و اثربخشی حسابداری و ارائه اطمینان منطقی از این که صورت‌های مالی به طور کلی حاوی تحریفات اساسی نیستند. گسترش دامنه و ظایف استفاده از اطلاعات حسابداری نزد ذی‌نفعان.	حرقهای
موجب می‌شود که خدمات حسابداری، کنترلی، مالیاتی و قانونی با کیفیت بالایی ارائه شود. ساده‌سازی اتمام‌سیون تخصصی و فنی در حسابداری و کنترل آن، همگام‌سازی سوابق حسابداری، تنوع و انعطاف‌پذیر در نحوه ارتباطات کاربر؛ عملکرد ایمن و محافظت قابل اعتماد در برابر از دست دادن اطلاعات و تداخل غیرمجاز در آن.	کیفی

۶. بحث و نتیجه‌گیری:

عدم تقارن اطلاعات پدیده‌ای است که اجرای مفاد قراردادها، خرید و فروش سهام و ... را تحت الشاعر قرار می‌دهد. این پدیده در موارد عدم وجود شفافیت اطلاعاتی رخ می‌دهد به گونه‌ای که یکی از طرفین قرارداد نسبت به اطلاعاتی دسترسی دارد که در اختیار دیگری نیست. اگرچه برخی از اصول حاکم بر قراردادها، خرید و فروش سهام و ... مانند اصل حداکثر حسن نیت، طرفین قرارداد را ملزم به ارائه اطلاعات دقیق و ایجاد شفافیت اطلاعاتی می‌کند، اما در موارد وجود سوء نیت در یکی از متعاملین، اجرای صحیح قراردادها، خرید و فروش سهام و ... منعده در این حوزه با چالش مواجه می‌شود. از جمله نتایج ایجاد این پدیده انتخاب منفی خریدار و ایجاد مخاطرات اخلاقی است که واحد آثار سوء بر توسعه اقتصادی یک کشور تلقی می‌شود. امروزه تحت ابداع فن آوری رمزنگاری داده ای و به وجود آمدن بسترها نامترکر امکان ایجاد حداکثر شفافیت اطلاعاتی فراهم شده است. از آنجا که اطلاعات ذخیره شده در این بستر توسط عموم جامعه قابل مشاهده هستند و اطلاعات خارج از این بستر قابلیت استخراج از سایر پایگاه‌ها و سیستم‌های نهادهای دولتی و غیردولتی توسط سیستم‌های اطلاعاتی اورا کل را دارند، پیاده سازی این ابزار در استاندارد گزارشگری یکپاچه مالی و استاندارد حسابداری مالی یک کشور می‌تواند موجب رفع پدیده عدم تقارن اطلاعات گردد. اما این فرایند با چالش‌های قانونی و اجرایی به خصوصی مواجه است. مهمترین چالش‌های قانونی که نیازمند سیاستگذاری صحیح قانونی می‌باشد، پیشینی مکانیسم تخصیص امضایات دیجیتالی به افراد جهت امکان مشاهده اطلاعات ذخیره شده در بسترها نامترکر، اعتبارسنجی ارزهای مجازی به عنوان وجه قابل پرداخت در معاملات و امکان دسترسی حداکثری اوراکل‌ها به اطلاعات غیرطبیه بندی شده است. در کنار این سیاستگذاری‌ها، اجرای صحیح مقررات مصوب نیز باید جزو اولویت‌های مراجع قانونی برای تحقق اهداف مقرر باشد. از این رو پیشینی سازمانهای صلاحیت دار قانونی جهت نظارت بر حسن اجرای مقررات توسط مراجع ذیربطری جزو الزامات نظام حقوقی یک کشور تلقی می‌گردد. نتیجه پژوهش حاضر یعنی تاثیر منفی و معنی دار بلاک چین بر عدم تقارن اطلاعاتی همسو با نتایج پژوهش‌های (معصومی و محمدی اوات، ۱۴۰۰) و (محمدی و خوزین، ۱۳۹۶) و (زمتکش و همکاران، ۱۳۹۷) و نا همسو با (لیو و همکاران^{۱۹}، ۲۰۱۷) است.

۷. منابع و مآخذ:

^{۱۹} Liu, M, We, k.

۱. ایزدی نیا، ناصر: سروش یار، افسانه(۱۳۸۸). مروری بر ادبیات افشاء اختیاری: نقش حسابرسان و تحلیل گران مالی. *فصلنامه حسابدار رسمی*-شماره ۶، صص ۵۱-۴۶.
۲. برزگر خاندوزی، عابدین: جعفری، سهیل(۱۳۹۱). کاهش عدم تقارن اطلاعاتی با استفاده از شبکه مصنوعی همایش منطقه‌ای حسابداری در عصر فناوری اطلاعات، مینو دشت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مینو دشت.
۳. ثقفی، علی؛ جمالیانپور، مظفر (۱۳۹۷)، "بلاک چین و آینده حسابداری و حسابرسی" *مجله حسابدار*، خرداد ۱۳۹۷، شماره ۳۱۴، صص ۹-۱۵.
۴. رضایی، محمد رضا(۱۳۹۲). XBRL و نقش آن در کاهش عدم تقارن اطلاعات در بازار، *کنفرانس ملی حسابداری و مدیریت شیراز*، موسسه آموزشی و پژوهشی خوارزمی.
۵. معصومی، رسول؛ محمدی اووات، سید حسن؛ (۱۴۰۰) بررسی تاثیر گزارشگری مالی تحت وب بر عدم تقارن اطلاعاتی. *فصلنامه مدیریت منابع در نیروی انتظامی*، بهار ۱۴۰۰
6. P. R, Monfared and. A. S, Abeyratne 2016 (distributed using chain supply turing manufac ready Blockchain) ,Technology and Engineering in Research of Journal International. Ledger 5(9),pp1-10
7. Ahluwalha, S, Mahto,R.v,&Gueorrero,M.(2020)."Blockchain technology and startup financing: A transaction cost economics perspective".
8. Attaran , M. and gunasekaran, A.(2019). "Appilication of Blockchain Tecnology in Business: Challenges and Opportunities". Springer Nature.
9. Beck, R., Avital, M., Rossi, M. and Thatcher, J. (2017). "Blockchain Technol- ogy in Business and Information Systems Research". Business & Information Systems Engineering, 59(6), 381–384.
10. Blemus, Stéphane, Law and Blockchain: A Legal Perspective on Current Regulato- ry Trends Worldwide (January 17, 2018). Revue Trimestrielle de Droit Financier (Corporate Finance and Capital Markets Law Review) RTDF N°4-2017 - December 2017. Retrieved from SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3080639> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3080639>.
11. Boireau O. (2018). "Securing the Blockchain against Hackers". Network Security, vol. 2018(1), 8-11.
12. Business Learning Institute (2017). Blockchain Might Remake Account- ing - Tom Hood Discusses Big Data and Blockchain Technology. Youtube.Retrieved from: <https://www.youtubecom/watch?v= mdbO7ZSc4B4>.
13. Catalini, Christian and Tucker, Catherinee. (2018), "Antitrust and Costless Verifi- cation: An Optimistic and a Pessimistic View of the Implications of Blockchain Technology". MIT Sloan Research Paper No. 5523-18. Retrieved from SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3199453>.
14. Chen Jin, Bowen Lou, Jiding Zhang, (2021). "To Mine or to Trade? An Empirical Study of Bitcoin Exchange and Mining Markets". Submitted to Manu- facturing & Service Operations Manage- ment, School of Computing, National University of Singapore, disjinc@nus. edu.sg, pp 1-32.

15. Cohn, J. M., Finn, P. G., Nair, S. P., Pan- ikkar, S. B. and Pureswaran, V. S. (2017). "Autonomous decentralized peer to- peer telemetry". U.S. Patent Application No. 15/138,619.
16. Cong, L. and He,Z. (2018). Blockchain disruption and smart contracts. National Bureau of Economic Research. Retrieved from: <https://www.nber.org/papers/w24399.pdf>.
17. Coyne, J.G., & McMickle, P.L. (2017). "Can blockchains serve an accounting purpose?" Journal of Emerging Technologies in Accounting, 14(2), 101-111.
18. Crosby, M., P. Pattanayak, S. Verma, and V. Kalyanaraman. (2016). "Block- chain technology: Beyond bitcoin". Applied Innovation Review 2: 6–19.
19. Dai, J., & Vasarhelyi M.A. (2017). "Toward blockchain-based accounting and assurance". Journal of Information Systems, 31(3), 5-21.
20. Danda B. Rawat, Vijay Chaudhary and Ronald Doku, (2021). "Blockchain Technology: Emerging Applications and Use Cases for Secure and Trustworthy Smart Systems". Journal Cybersecurity, Priv. 2021, 1, 4–18; doi: 10.3390/jcp1010002. www.mdpi.com/journal/jcp.
21. Deloitte,(2020),survey shows 'substantial jump in blockchain adoption' <https://decrypt.co/32528/deloitte-2020-survey-shows-substantial-jump-in-blockchain-adoption>.
22. Emelianova, N. N., & Dementyev, A.A. (2020). "Cryptocurrency, Taxation and International Law: Contemporary Aspects". 13th International Scientific and Practical Conference-Artificial Intelligence Anthropogenic Nature vs. Social Origin, Pp. 725–731.
23. Haber, S. and Stornetta, W. S. (1991). "How to timestamp a digital document". Journal of Cryptology, 3(2), pp. 99-111.
24. Harris J., Chu B. (2019). Blockchain Technology could be the solution for border trade. The Belfast Telegraph. Retrieved from: <https://www.belfasttelegraph.co.uk/news/brexit/blockchain-technology-could-be-the-solution-for-border-trade-37767589.html>.
25. Herian R. (2018). "Regulating Disruption: Blockchain, GDPR and Questions of Data Sovereignty". Journal of Internet Law, vol. 22, nr. 2.
26. Hilorme, T., Inna, N., Okulicz-Kozaryn, W., Getman, O., & Drobyazko, S. (2018). "Innovative model of economic behavior of agents in the sphere of energy conservation". Academy of Entrepreneurship Journal, 24(3), 1-7.
27. Hossin, M and Sulaiman, M. (2015) "A review on evaluation metrics for data classification evaluations", International Journal of Data Mining & Knowledge Management Process, vol. 5(2), 1.
28. Huynh, T. L. D., Shahbaz, M., Nasir,M. A., & Ullah, S. (2020). "Financial modelling, risk management of energy instruments and the role of cryptocurrencies". Annals of Operations Research, Pp. 1–29.
29. Iansiti, M. and Lakhani K. (2017). The Truth About Blockchain - It will take years to transform business, but the journey begins now. Harvard Business Review Jan-Feb 2017.

30. Ibanez, J. I.; Bayer, C. N.; Tasca, P.; Xu, J. (2020) "REA, Triple-entry Accounting and Blockchain: Converging Paths to Shared Ledger Systems". Social Science Research Network (SSRN). Available at <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3602207>.
31. IBM(2018). Blockchain for dummies. Retrieved from: https://public.dhe.ibm.com/common/ssi/ecm/xi/en/_xi-m12354usen/ibm-blockchain_second-edition_final_XIM12354USEN.pdf.
32. ICAEW Information Technology Faculty Chartered Accountants' Hall Moorgate Place London EC2R 6EA UK T +44 (0)20 7920 8481 E itfac@icaew.com icaew.com/itfac.
33. Jeff Drew,(2020), "Where accounting really stands with blockchain" <https://www.journalofaccountancy.com/podcast/blockchain-accounting.html>.
34. Juan Ignacio Ibanez, Chris N. Bayer, Paolo Tasca, Jiahua Xu, (2021). "Triple- entry accounting, blockchain and next of kin: Towards a standardization of ledger terminology". Centre for Block- chain Technologies, University College of London. <https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/2101/2101.02632.pdf>.
35. Kamińska, B. (2018). "Iterative signal processing in anticipatory management of industrial enterprise development". Virtual Economics, 1(1), 53-65.
36. Karajovic, M., Kim, H.M., & Laskowski, M. (2017). "Thinking outside the block: Projected phases of blockchain integration in the accounting industry". Australian Accounting Review. Retrieved from <https://doi.org/10.1111/auar.12280>.
37. Kokina, J., Mancha, R., & Pachamanova,D. (2017). "Blockchain: Emergent industry adoption and implications for accounting". Journal of Emerging Technologies in Accounting, 14(2), 91-100.
38. KPMG. (2017). KPMG and Microsoft announce new Blockchain Nodes. Available at: <https://home.kpmg.com/us/en/home/media/press-releases/2017/02/kpmg-and-microsoft-announce-new-blockchain-nodes.html>.
39. Kwilinski, A. (2018). "Mechanism of formation of industrial enterprise development strategy in the information economy". Virtual Economics, 1(1), 7-25.
40. Kwilinski, A., Dalevska, N., Kravchenko, S., Hrozný, I., & Kovalenko, I. (2019). "Formation of the entrepreneurship model of e-business in the context of the introduction of information and communication technologies". Journal of Entrepreneurship Education 22(S1), 1-7.
41. Li, X., Jiang, P., Chen, T., Luo, X., & Wen, Q. (2020). "A survey on the security of blockchain systems". Future Generation Computer Systems, Vol. 107, Pp. 841–853.
42. Liu, M, We, k, (2019). "Permissionless Versus Permissioned blockchain". Current Issues in Auditing. Vol 13, No 2.
43. McKinsey and Company (2018). Block- chain beyond the hype: What is the strategic business value? Retrieved from: <https://www.mckinsey.com/business-functions/digital-mckinsey/our-insights/blockchain-beyond-the-hype-what-is-the-strategic-business-value>.
44. Smith,s. (2018), "Blockchain augmented audit benefits and challenges for accounting professionals". Journal of Theoretical Accounting Research, 14(1),117-137.

New blockchain digital technology and information asymmetry

Mohammad Ebrahimi Gardashi*¹
Rasool Masoumi²

Date of Receipt: 2023/00/00 Date of Issue: 2023/00/00

Abstract

Background and purpose: The asymmetry of information in the capital market has caused the transaction process to become unclear and will have adverse consequences. Blockchain technology was first described in general terms by Haber and Stornetta in 1991. The purpose of this research is to investigate the new digital blockchain technology and information asymmetry. **Methodology:** The current research is a qualitative research that includes the method of collecting library information. In terms of the type of research, this research is considered a prescriptive research. **Findings:** Information asymmetry is a phenomenon that overshadows the implementation of contracts, buying and selling shares, etc. This phenomenon occurs in cases of lack of information transparency in such a way that one of the parties to the contract has access to information that is not available to the other. Although some principles governing contracts, buying and selling shares, etc., such as the principle of maximum good faith, require the parties to the contract to provide accurate information and create information transparency, but in cases of bad faith in one of the parties, the implementation The correctness of contracts, buying and selling of shares, etc. concluded in this field faces a challenge. Among the results of this phenomenon is the negative choice of the buyer and the creation of moral hazards, which are considered to have adverse effects on the economic development of a country. **Conclusion:** Of course, there are solutions to solve these challenges, the best of which is to create information transparency through the implementation of modern electronic tools in the standard financial accounting system of Iran. Blockchain is a platform that, with its unique characteristics and new tools, provides the possibility of creating maximum transparency and causes the elimination of this phenomenon.

Keywords

Blockchain, stock market, integrated financial reporting, information asymmetry.

1. Master's student in financial management, Adib Mazandaran non-profit institution of higher education, Iran (*Corresponding Author: moeb4673@gmail.com).
2. Assistant Professor, Department of Accounting and Management, Joibar Branch, Islamic Azad University, Joibar, Iran (masoumirasool@gmail.com).